

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 11
(7572)
СУБОТА
29
СТУДЗЕНЯ
1944 г.

Цена 20 кап.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі ГОВАРАВУ

Войскі Ленінградскага фронта, развіваючы наступленне, у ноч на 26 студзеня штурмам авалодалі горадам і вялікім чыгуначным вузлом Гатчына (**Краснагвардзійск**), ператвораным немцамі ў крепасць з развітай сістэмай доўгачасовых абарончых збудаванняў.

У баях за авалоданне горадам Гатчына вызначыліся войскі генерал-палкоўніка **Масленікава**, генерал-маёра **Ціханава**, генерал-маёра **Анісімава**, генерал-маёра **Трубачова**, генерал-маёра **Ратава**, генерал-маёра **Зайончкоўскага**, генерал-маёра **Якутовіча**, палкоўніка **Ляшчэнка**, палкоўніка **Бурмістра**, палкоўніка **Дзямідава**, палкоўніка **Батлук**, артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі **Одзіцова**, генерал-маёра артылерыі **Міхалкіна**, палкоўніка **Рагозіна**, палкоўніка **Знаменскага**, танкісты генерал-лейтэнанта танковых войск **Баранава**, палкоўніка **Жукава**, лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі **Ры-**

бал'чанка

генерал-лейтэнанта авіяцыі **Самохіна** і сапёры палкоўніка **Руй** і падпалкоўніка **Ламачынскага**.

У азіманеванні атрыманай перамогі злученні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях, прадставіць да прысваення назвы „Гатчынскіх“ і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 26 студзеня, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы **Москва** ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія авалодалі горадам Гатчына,—дванаццацю артылерыйскімі залпамі са ста дзесяццю чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні **абвішчаю падзяку** ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада Гатчына.

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерть нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Советскага Саюза І. СТАЛІН.

26 студзеня 1944 г.

ЗАГАД

Войскам Ленінградскага фронта

Таварыши чырвонаармейцы, сержанты і афіцэры войск Ленінградскага фронта! Маракі Чырвонасцяжнага Балтыйскага Флота! Працоўныя горада імені Леніна! Войскі Ленінградскага фронта ў выпіку дванаццацідзесятых напружаных баяў праправалі і перамаглі на ўсім фронце пад Ленінградам вельмі ўмацаваную глыбоку, эшелоніраваную доўгачасовую абарону немцаў, штурмам авалодлі важнейшымі вузламі суінструкціўнінні і апорынімі пунктамі пракціўніка пад Ленінградам: гардамі **Краснай Сіло**, **Ропша**, **Урыцк**, **Пушкін**, **Паўлаўск**, **Мга**, **Ульянаўка**, Гатчына і іншімі, і пасляхова развіваючы наступленне, вызвалілі больш 700 наслёных пунктаў і адкінулі пракціўніка пад Ленінградам па ўсім фронту на 65—100 кілометраў. Наступленне наших войск прадаўжаецца.

У ходзе наступлення нашымі войскамі разгромлены варожыя войскі, якія трывалі Ленінград у асадзе, і захоплены вялікія трафеі.

У выпіку баяў вырашана задача гісторычнай важнасці: горад Ленінград поўнасцю вызвален ад варожай блакады і ад варварскіх артылерыйскіх абстрэлаў пракціўніка.

У азіманеванні атрыманай перамогі і ў чэсць поўнага вызвалення Ленінграда ад варожай блакады, сёня, 27 студзеня, у 20 гадзін горад Леніна салютуе доблесным вой-

скам Ленінградскага фронта дванаццацю чатырма артылерыйскімі залпамі з трохсот дванаццацю чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні **абвішчаю падзяку** ўсім войскам фронта і маракам Чырвонасцяжнага Балтыйскага Флота, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне Ленінграда ад блакады.

Грамадзяне Ленінграда! Мужныя і стойкія ленінградцы! Разам з войскамі Ленінградскага фронта вы адстаялі наш родны горад. Сваёй герайчнай пракції і сталіной вытрымкай, перамагаючы ўсе цяжкасці і пакуты блакады, вы кавалі зброю перамогі над ворагам, аддаючы для справы перамогі ўсе свае сілы.

Ад імені войск Ленінградскага фронта **віншую** вас са знамінальным днём вялікай перамогі пад Ленінградам.

Слава воінам Ленінградскага фронта!

Слава працоўным горада Леніна!

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за горад **Леніна**, за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Пад вадзіцельствам Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Советскага Саюза вялікага Сталіна—наперад за поўнае вызнанне нямецкіх ізвергаў з нашай зямлі!

Смерть нямецкім захопнікам!

Член Ваеннага Совета
генерал-лейтэнант А. ЖДАНАЎ.

Член Ваеннага Совета генерал-лейтэнант А. КУЗНЯЦОЎ.

Член Ваеннага Совета генерал-маёр Н. САЛАҮЁЎ.

Начальнік штаба фронта генерал-лейтэнант Д. ГУСЕЎ.

27 студзеня 1944 года.

Інфармацыйнае паведамленне

Аб чарговым Пленуме ЦК ВКП(б)

На-днях у Москве адбыўся чарговы Пленум Цэнтральнага Камітэта ВКП(б). Пленум ЦК разгледзеў прапановы Соўнаркома ССР аб пашырэнні правоў саюзных рэспублік у галіне абароны і зносаў і ўхваліў іх для ўнясення на прадстаўчую сесію Вярхоўнага Совета ССР.

Далей Пленум абмеркаваў пытанні арганізацыйнага характару, якія падлягаюць разгледжанню сесіі Вярхоўнага Совета.

Апрача таго, Пленум признаў правільным рашэнне адпаведных органаў—замяніць стары дзяржаўны гімн „Інтэрнацыянал“ новым дзяржаўным гімнам „Союз нерушымый республик свободных“ і захаваць гімн „Інтэрнацыянал“, як гімн Усесаюзной Комунастычнай партыі (большэвікоў).

Ад працоўных горада Мозыр

Москва, Кремль

✓ таварышу СТАЛІНУ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч!

Мы, свабодныя грамадзяне горада Мозыра, партызаны і партызанкі, сумесна з воінскімі часцямі, сабраўшыся на мітынг з прычыны вызваленія нашага горада, шлём Вам, нашаму бацьку і настаўніку, геніяльному палкаводцу, ад усёй души сваёй прывітанне і глубокую ўдзячнасць. Зноў узышло яснае сонца над нашымі шматлакутнымі горадам, зноў вяртаецца да жыцця наші родныя совецкі Мозыр. Чырвоны сцяг горда развіваецца над вольным горадам.

Ніхто з нас ва ўсё жыццё не забудзе таго гісторычнага дня, калі на вуліцы нашага горада ўступілі доблесныя палкі Мозырскіх дывізій, авеяных славай і ўсеноядным благаславеніем. Гэта была самая радасная, самая ўтрачытая мінuta ў жыцці кожнага грамадзянина горада.

Нямецкія варвары разбурылі папы цудоўныя горад, яны знішчылі будынак Дома Советаў, электрастанцыю, вадаправод. І толькі імклівы ўдар нашых войск не даў ворагу ажыццяўіць свой подлы план поўнага зношэння горада.

Многа гора і пакутаў перажыло насельніцтва занявленага Мозыра. Гітлераўскія людаеды закатавалі, раестралі і закапалі жывымі ў ямах і ярах тысячі совецкіх грамадзяня. Сотні дзяўчын і юнакў пакутуюць зараз у нямецкай няволі.

Не ў сілах чалавечая мова перадаць ўсё тое, што абрушаўся на нас гітлераўскімі катамі. Мы ніколі не забудзем, ніколі не даруем фашысцкім забойцам пакутаў і здзекаў над намі. Мы завішаем сваі дзеяніям і ўнукам нашу палкую пянявісць да гітлераўскіх людаедаў. Але жорсткасць катай не зламала нашага духу. Мы ніколі не трапілі надзеі на хуткі зварот Чырвонай Арміі. У самыя цяжкі і ў самыя чорныя гадзіні мы ўспамінали Ваша, таварыша Сталіна, імя і гэты ўспамін саграваў нас, даваў нам новыя сілы і мужнасць.

Усе наўні думкі былі звернуты да Вас, дарагі наші бацька і настаўнік. Нашы позіркі былі пакіраваны да брата—вялікага рускага народа, да роднай нашай Чырвонай Арміі. Мы не схілілі сваёй галавы перад ворагам. На Ваш заклік

ленішыя людзі Мозыра арганізаваліся ў партызанскае атрады, сталі грознымі народнымі місіўцамі. Яны білі ворага, зпішчалі нямецкіх нягоднікаў. Народны постай пытал ўсё Савецкое Палессе. Вораг шукаў супакою і сцага жыцця на нашай зямлі, але ён не знайшоў. Грукат выбухай аглошаваў прасторы Палесся, ляпелі з плач галовы фашистаў, узрываліся масты, пускаліся на дно пароходы, пад адкос каміліся варожыя эшалоны. І вось мы зноў сталі вольнымі грамадзянамі вялікага Совецкага Саюза.

Мы рады паведаміць Вам аб тым, што разам з Чырвонай Арміяй у вызваленіі Мозыра ад нямецкіх акупантав актыўна ўдзельнічала створаная па Вашаму закліку Мозырская партызанская брыгада.

Але пакуль вораг поўнасцю не зношчыл, пакуль ён не выгнан з нашай роднай зямлі, мы можам супакоіцца. Нечуваныя гвалты над няўянімі дзецьмі, жанчынамі і старымі, разбурэнія гарадоў і вёсак, кічучы цас да жорсткай барацьбы і суворай адплаты.

Мы запэўнівам Вас, таварышу Сталіну, што пад сцягам партыі Леніна—Сталіна разам з усімі бранкамі народамі Совецкага Саюза мы аддадзім усе сілы для далейшай барацьбы за вызваленіе Радзімы, за поўнае зношчэнне фашысцкіх разбойнікаў.

Сёня мы кляпімся Вам, таварышу Сталіну, што пад сцягам партыі Леніна—Сталіна разам з усімі бранкамі народамі Совецкага Саюза мы аддадзім усе сілы для далейшай барацьбы за вызваленіе Радзімы, за поўнае зношчэнне фашысцкіх разбойнікаў.

Жывіце-ж многія годы, наша дзяцінка і настаўнік і настаўніца! Наша гордасць, наша вызвалітельница!

Няхай живе наша родная Чырвоная Армія—наша сіла, наша гордасць, наша вызвалітельница!

Няхай живе наша славная Радзіма, яе свабода і незалежнасць!

Няхай живе вялікі Сталін!

Прынята на мітынгу працоўных г. Мозыр разам з воінскімі часцямі і партызанамі 18 студзеня 1944 года.

Вярхоўны Совет БССР тав. Наталевічу ЦК КП(б) Беларусі тав. Панамарэнка СНК БССР тав. Былінскаму

Мы, працоўныя горада Мозыра, разам з воінскімі часцямі і партызанскімі атрадамі, сабраўшыся па мітынг, прысвечаны нашаму вызваленію ад нямецка-фашистскіх разбойнікаў, шлем вам — кіраўнікам Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі і Урада наша шчырае прывітанне!

Перажываючы дні наўядлішай радасці вызваленія, мы сваё першае слова бязмежнай любві і шчырай удзячнасці пасылаем нашаму бацьку і настаўніку, геніяльному налкаводцу Маршалу Советскага Салоза тварышу Сталіну і кіруемай ім герайчнай Чырвонай Арміі, якая вызваліла нас ад нямецкага рэбства.

Больш двух год наш горад і яго насельніцтва знаходзілася пад ігам фашистаў. Подлыя гітлеравцы разбурылі наш горад. Яны знігчылі пудоўны будынак Дома Советаў, электрастанцыю, вадаправод і іншыя прадпрыемствы і лепшыя будынкі. І толькі імклівы ўдар нашых войск перашкодзіў нямецкім варварам да канца ажыццяўць агдын план поўнага знігчэння горада. Ніякія пакуты і гора не зламалі, не пахінулі нашай веры ў вызваленіе, не задушылі нашай любві да роднай Айчыны.

На закліку тварыша Сталіна з першых дзён вайны Советская Палессе стала раздзімаю партызанска групу. Вораг шукаў супакою і сътага жыцця па

Принята на мітынгу працоўных г. Мозыра сумесна з воінскімі часцямі і партызанскімі атрадамі 18 студзеня 1944 года.

Юбілейная сесія Акадэміі Навук Беларускай ССР

У Маскве адкрылася сесія Акадэміі Навук Беларускай ССР, прысвеченая 25-годдзю Беларускай Советскай Соцыялістычнай Рэспублікі.

Сесію адкрыў прэзідэнт Акадэміі Навук БССР акадэмік Р. В. Горэў. Гаворачы аб тых выключных умовах росквіту наўукі, літаратуры і мастацтва, якія былі створаны ў Беларусі соўецкай уладай, тав. Горэў сказаў, што Акадэмія правяла вялікую даследчую працу па вывучэнню гісторыі беларускага народа, яго літаратуры, мовы, мастацтва, па наўковай распрацоўцы актуальных пытаній, звязаных з развіціем народнай гаспадаркі. Цапер, у дні Айчынай вайны, беларускія вучоны ў совецкім тыле працягваюць сваю плённую працу, палкам падпрадкаўшы іе інтарэсы фронта, задачам хутчэйшага разгрому ворага.

Ад імені ўдзельнікаў сесіі акадэмік Горэў выказаў самыя глыбокія пачуцці любві і ўдзячнасці герайчнай Чырвонай Арміі, якая самааддана змагаецца на франтах Айчынай вайны за чэсць і свабоду совецкай краіны.

На працягове віцэ-прэзідэнта Акадэміі Навук БССР акадэміка Якуба Коласа, ўдзельнікі сесіі з велізарным натхнен-

нашай зямлі, але іх не знайшоў. Змагаючыся, мы ўесь час чакалі дапамогі і яна прышла. 14 студзеня 1944 года доблесны дывізій Чырвонай Арміі прынеслі нам доўгачакана вызваленіе. З пайвлікай радасцю сустрэлі мы сваіх родных байду і камандзіраў, сваіх слáўных вызваліцеляў.

Пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі Мозыр за годы совецкай улады вырас у цудоўны сцялістычны горад. Сёня на руінах шматпакутнага горада мы клянчымся Советскому Ураду, Комуністычнай партыі, што ўсе сілы і энергію аддадзім на аднаўленне роднага горада, яго прадпрыемстваў, школ і культурных устаноў. Мы ніколі не забудзем пра зверстыні нямецкіх захопнікаў, пра тысячі павешаных, расстраляных і закатаўных у засценках гестапо. Мы не пашкадуем сваіх сіл і энергіі для аказания ўсямерпай дапамогі Чырвонай Арміі ў справе канчатковага разгрому пешавінага ворага і яго выгнання з нашай роднай совецкай зямлі.

Смерць нямецкім акупантам! Ніхайнікі жыве наша родная Совецкая Беларусь!

Ніхайнікі жыве Комуністычнай партыя (большэвікоў) Беларусі! Ніхайнікі жыве наш любімы правадыр, арганізатор перамог Чырвонай Арміі тварыш Сталін!

Канчатковая сесія Акадэміі Навук БССР адбылася 25 студзеня 1944 года.

Указ Прэзідымента Вярхоўнага Совета СССР Аб узнагароджанні ордэнамі і медалямі партызан, арганізатораў партызанска групу, работнікаў науки і культуры Беларускай ССР

(Працяг. Пачатак гл. у нумарах за 8 і 14 студзеня 1944 года)

Ордэнам Чырвонай Звязды

38. Дзэрваедава Леаніда Іванавіча.
39. Дзесюкевіча Сцяпана Канстанцінавіча.
40. Дазорцаву Гнесю Лейбаўну.
41. Домарада Канстанціна Ільіча.
42. Другаль Антона Лявонцевіча.
43. Дудка Кірэя Аляксандравіча.
44. Дундукова Сцяпана Вікторавіча.
45. Еўтушэнка Канстанціна Наумавіча.
46. Емельянава Ніла Дзянісавіча.
47. Ермаліцкага Мацвея Грыгоравіча.
48. Есіпава Владзіслава Аляксандравіча.
49. Жавіна Фёдара Сцяпанавіча.
50. Жалвакова Генадзія Іванавіча.
51. Жыгалковіча Івана Якаўлевіча.
52. Жолабава Івана Аляксандровіча.
53. Захарэвіч Усцінна Маркаўну.
54. Зубава Якава Пракопавіча.
55. Зубцова Віктара Анісімавіча.
56. Зусмана Рамана Ефімавіча.
57. Кабака Аляксандра Аляксандровіча.
58. Казакова Міхаіла Аляксандровіча.
59. Калашнікова Міхаіла Сяргеевіча.
60. Каменскага Владзіслава Георгіевіча.
61. Кандыбовіча Аляксандра Антонавіча.
62. Каstryцкага Міхаіла Раманавіча.
63. Качук Аляксандра Мацвеевіча.
64. Кляцко Яўгенія Грыгоравіча.
65. Князева Анатолія Сяргеевіча.
66. Краснабаева Ніла Іванавіча.
67. Кавалеўскага Цімафея Раманавіча.
68. Кавальчуга Вітольда Юльянавіча.
69. Коўзуну Антона Еўстафавіча.
70. Камара Герасіма Лявонцевіча.
71. Канановіча Пятра Сцяпанавіча.
72. Караленка Паўла Міхайлавіча.
73. Касцючэнка Івана Іванавіча.
74. Крыцкую Ефрасінню Аляксандровічу.
75. Крыцку Пятра Антонавіча.
76. Кузырковіч Андрэя Паўлавіча.
77. Кудзіновіча Іосіфа Максімавіча.
78. Кундовіча Віталія Вікенцевіча.
79. Куксянок Івана Архіпавіча.
80. Кукушкіна Грыгорыя Усцінавіча.
81. Кудзак Андрэя Авер'янавіча.
82. Лапцёнак Нікалая Данілавіча.
83. Лежунова Нікалая Фёдаравіча.
84. Лабанаву Марью Сяргеевічу.
85. Лізюкова Яўгенія Ільіча.
86. Лісіцына Аляксандра Васільевіча.
87. Логвіненка Паўла Сцяпанавіча.
88. Лоеўскую Анну Нікалаеўну.
89. Лыскова Паўла Ігнатавіча.
90. Максіменка Аляксандра Пятровіча.
91. Маргелава Канстанціна Лазаревіча.
92. Майхровіч Сцяпана Казіміравіча.
93. Мільнікова Сяргея Пятровіча.
94. Міронава Васілія Агафонавіча.
95. Міранюк Клаудзію Міхайлавічу.
96. Міхайлаву Любоў Міхайлавічу.
97. Мажаеўчыка Грыгорыя Іванавіча.
98. Мазалеўскую Еўдакію Іванавічу.
99. Мурадо Фёдара Ефімавіча.
100. Нечава Нікалая Васільевіча.
101. Новікова Дзмітрыя Аляксандровіча.
102. Новікова Філіпа Сідаравіча.
103. Новікову Тацяну Іванавічу.
104. Навіцкага Грыгорыя Дзёмінавіча.
105. Оўсечынка Ілью Міхайлавіча.
106. Осіпаву Кіру Карнісевічу.
107. Панкевіча Ігната Ігнатавіча.
108. Петракова Аляксандра Фёдаравіча.
109. Петухова Дзмітрыя Сафронавіча.
110. Плююка Міна Пракоф'евіча.
111. Палікова Нікалая Нікалаевіча.
112. Проніна Мацвея Сяргеевіча.
113. Разумава Міхаіла Міхайлавіча.
114. Руслава Аркадзія Андрэевіча.
115. Рутчанка Фёдара Грыгоравіча.
116. Рыжыкава Іосіфа Іванавіча.
117. Самсоніка Міхаіла Пятровіча.
118. Саннікова Канстанціна Нікалаевіча.
119. Сідарук Праскою Сямёнаўну.
120. Скорабагатава Владзіслава Васільевіча.
121. Сакольчыка Аляксандра Філіповіча.
122. Станкевіча Владзіслава Адамавіча.
123. Сцяпанава Барыса Якаўлевіча.
124. Стома Адама Акімавіча.
125. Суичэўскую Івана Кузьміча.

126. Сычова Івана Аляксандровіча.
127. Тіханава Аляксандра Нікітіча.
128. Транчак Марью Піетроўну.
129. Туміловіча Нікалая Пракоф'евіча.
130. Турчынскага Макара Фёдаравіча.
131. Удалога Дзмітрыя Міфодзевіча.
132. Узяноў Еўдзіхія Парфіравіча.
133. Фёдарава Владзіслава Міхайлавіча.
134. Хвежанка Владзіслава Іванавіча.
135. Шаірка Фёдара Ніканоравіча.
136. Шараева Герасіма Васільевіча.
137. Шаўчэнка Маціеся Паўлавіча.
138. Шамятоўчы Івана Васільевіча.
139. Шаршнёва Еўгенія Ільіча.
140. Шляхтунова Фёдара Сазонавіча.
141. Яраслаўчына Івана Сцяпанавіча.
142. Якаўлевіча Пятра Грыгоравіча.

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцягу

1. Аладава Нікалая Ільіча.
2. Аляксандровскую Ларысу Пампеліну.
3. Аляксеева Канстанціна Грыгор'евіча.
4. Ахрэмчыка Івана Іосіфавіча.
5. Баранава Цімафея Васільевіча.
6. Бембеля Андрэя Ануфрыевіча.
7. Бударына Канстанціна Іванавіча.
8. Бурдзілава Цімафея Іванавіча.
9. Владамірскага-Малейка Владзіслава Іосіфавіча.
10. Воінава Аляксандра Пятровіча.
11. Выдрына Максіма Львовіча.
12. Галуза Ігнація Іванавіча.
13. Глебава Аляксандра Канстанцінавіча.
14. Глебава Глеба Паўлавіча.
15. Годнева Ціхана Нікалаевіча.
16. Голуба Давіда Майсеевіча.
17. Грубе Аляксандра Васільевіча.
18. Длугашэўскую Канстанціна Наумавіча.
19. Еўстаф'ева Нікалая Цімафеевіча.
20. Еленскага Дамініка Вікенцьевіча.
21. Ермоленка Нікалая Фёдаравіча.
22. Ерафеева Барыса Васільевіча.
23. Жэбрак Антона Раманавіча.
24. Зайцева Нікана Кірылавіча.
25. Зэлава Аляксандра Ільіча.
26. Іванісава Владзіслава Сяргеевіча.
27. Каханоўскую Георгія Якаўлевіча.
28. Карасёва Івана Нікіфаравіча.
29. Кедрава-Зіхмана Оскара Карлавіча.
30. Кільбіна Аляксандра Ануфрыевіча.
31. Кіштымава Мацвея Іванавіча.
32. Кавалёнак Міхаіла Іванавіча.
33. Кавальчукія Пятра Пракоф'евіча.
34. Корш-Сабліна Владзіслава Владзіміравіча.
35. Корчыца Еўгенія Вітольдавіча.
36. Краўцова Сямёна Дзянісавіча.
37. Красоўскую Сцяпана Іванавіча.
38. Кульвінскую Івана Канстанцінавіча.
39. Ледзянёва Васілія Васільевіча.
40. Леонава Васілія Антонавіча.
41. Ломцева Цімафея Пятровіча.
42. Любяка Васілія Нікітіча.
43. Мадорава Фёдара Аляксандравіча.
44. Макушок Марка Емельянавіча.
45. Маршака Ефіма Львовіча.
46. Мінчанка Аўксенція Малахавіча.
47. Міхайчыка Васілія Фаміча.
48. Магілеўчыка Захара Кузьміча.
49. Нікідіна Паўла Нікіфаравіча.
50. Ніканава Леаніда Нікалаевіча.
51. Новаша Паўла Антонавіча.
52. Новікова Аляксандра Грыгор'евіча.
53. Пестрака Філіпа Сямёнаўчу.
54. Пільціенка Фёдара Макаравіча.
55. Пазднякова Івана Барысавіча.
56. Папова Фёдара Осіпавіча.
57. Пракапчука Андрэя Якаўлевіча.
58. Ратайка Пятра Іванавіча.
59. Седых Васілія Якаўлевіча.
60. Сцяпанава Івана Захаравіча.
61. Сухавара Владзіслава Паўлавіча.
62. Сырамятнікова Аляксандра Паўлавіча.
63. Тішкова Сяргея Іванавіча.
64. Тупіцына Міхаіла Нікалаевіча.
65. Хазанава Майсія Анісімавіча.
66. Юркова Іосіфа Андрэянавіча.

(Працяг будзе)

НАШ ПАДАРУНАК РОДНАЙ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

★ ★ ★

Калгаснікі Свяцілавіцкага раёна дзякуюць доблеснай Чырвонай Арміі і яе геніяльным палкаводу вялікаму Сталіну за вызваленне ад німецкага рабства, за зварт іх да щаслівага совецкага жыцця.

Калгаснікі арганізавалі продаж хлеба дзяржаве, у якім прыняла ўдзел звыш 5.000 чалавек. Совецкія патрыёты прадалі дзяржаве 13.800 пудоў хлеба, з якіх 7.200 пудоў

22 студзеня чырвоным абозам даставілі на склады Заготзярно.

Каштоўшай ініцыятыва свяцілаўцаў — гэта яркая дэманстрацыя патрыятызму калгаснага сялянства, яго любові і адданасці сваёй бацькаўшчыне, вялікаму Сталіну, гэта гарачае імкненне хутчэй разбіць німецкіх бандытаў.

Пікій мы друкуем выступленні калгаснікаў Свяцілавіцкага раёна.

★ ★ ★

Наша дапамога Радзіме

Прагнала Чырвоная Армія трактата, немца і мы ўзяліся за справу, каб зноў быў калгас, каб дружна ішла праца. А спадчыну нам немец пакінуў іяжкую. Адступаючы, ён усё ўсяго нашы калгаснікі прадалі дзяржаве 240 пудоў зярина. Першым абозам у Гомель мы адправілі 66 пудоў жыта.

Вялікія страты нанес немец дзяржаве нашай. Вось мы началі думати: як дапамагчы вялікім дзяржаве і Чырвонай Армії? Сабралі сход. Нагавалі, паразіліся і аднадушна ашылі — арганізація продаж леба дзяржаве.

Усе калгаснікі аднадушна дгунуліся на рашэнне схода, о кожны жадае хоць чым-нечудзь дапамагчы Радзіме. А божка нам усё-такі ўдалося рыху захаваць ад немцаў.

Асабліва актыўна працівілі сябе ў гэтай справе тав. Гарэлікаў, які прадаў дзяржаве 62 кілограмы хлеба, Даўрыноўскі — 41 кілограм. Так і іншыя. А ўсяго нашы калгаснікі прадалі дзяржаве 240 пудоў зярина. Першым абозам у Гомель мы адправілі 66 пудоў жыта.

Неўзабаве вясна — гарачая нара ў вёсцы. Да яе трэба падрыхтавацца — засыпаць насенне, арамантаваць сельскагаспадарчы інвентар. У нас яшчэ не наехае інвентару, яшчэ не наладжана працоўная дысцыпліна. Усё гэта трэба наганяць. Старанней працай у калгасе дапаможам роднай Чырвонай Арміі канчатковая разгроміць неінавіснага ворага — німецкіх акупантў.

Д. Кандавы,
брэгадзір калгаса
„Першамайскі“.

На разгром ворага

Людзі працуюць, не шкадуючы сілы. А чаму? Адна зараз думка ва ўсіх — хутчэй аднаўіць калгасы, што ёсьць сілы дапамагчы Чырвонай Арміі немцаў дарабіць.

Аб гэтым расказаў на сходзе 60-гадовы калгаснік сельгасарцелі „Большэвік“, бацька двух сыноў-франтавікоў Іван Шыкалін.

— Немцы арабавалі нас да ніткі, яны не давалі нам па нашай зямлі хадзіць, — сказаў Шыкалін. — Чырвоная Армія вызваліла нас. Па стараму рускаму звычайу мы аддзяляем хлебам. Хай ідзе наш хлеб — на разгром німецкай навалачы.

І ўсе калгаснікі аднадушна рашылі прадаць дзяржаве лішкі хлеба з асабістых запасаў. Канстанцін Кірушкін прадаў дзяржаве 12 пудоў, Фёдар Вайценкоў — 6 пудоў, Марыя Кавалёва — 8 пудоў, Анастасія Гайдукова — 5 пудоў. За некалькі дзён члени сельгасарцелі „Большэвік“ прадалі дзяржаве звыш 400 пудоў.

22 студзеня 140 падвод з Мала-Нямкоўскага, Казацка-Балсунскага, Вяліка-Нямкоўскага сельсоветаў вераніцай рушылі на Гомель. Сяляне прывезлі 1680 пудоў хлеба, прадацага дзяржаве.

■ Продаж хлеба дзяржаве — яркая дэманстрацыя гарачага патрыятызму калгаснага сялянства, яго любові да сваёй Радзімы.

Ф. Арцёмаў,

Старшыня Вяліка-Нямкоўскага сельсавета.

Дапаможам роднай дзяржаве

Мне, сынкі мае, успамінаеца пачатак 1941 года. Наш калгас з кожным дпём мацнёў. На калгасных півах багаты ўраджай вырасталаў, а ў калгасных хлявах — колькасць усякага статку прыбаўлялася. Глядзеў я па гэта, і сэрца мае сялянскае радавалася. Працаўцаў яшчэ больш хацелася. Мне ўжо 68 год было, але я не горш маладых працаўщ.

Часта мne моладзь гаварыла: „Табе, дзядзюля, адначываць трэба“, а мяне ад гэтых слоў злосць брала. Эх, думаю, не ўмееце вы, жоўтаротыя, жыцця сапраўднага ацаціц, ціпер трэба яшчэ больш працаўцаў, на сібе-ж працуеш, што вырасціш, то і тваё.

Маю працу праўленне калгаса ацэніўала, прэміі штогод выдавала.

І вось да нас немцы ўварваліся. Дачыста нас абабралі, бандыты, здзекваліся над намі.

Працаўцаў мяне зброяў прымушалі. Аднойчы немец прыходзіць і заяўляе: „Табе дошкі пілаваць нада“. А я яму адказваю: „Я стары, мне на печы ляжаць толькі“. А ён, бандыт, свой пісталет вымае...

Тут мы ўсур'ёз адчулы, што значыць волю страдаць.

Дзень і ноц пра былое жыццё, пра калгас думалі, ды пра нашага бацьку таварыша Сталіна. Ведалі, што сваё арлінае войска прышло ён і ўсіх нас з німецкай няволі вызва-

ліць. Так яно і сталася. Колькі радасці, шчасця мы перажылі, як першых чырвонаармейцаў убачылі!

Як толькі свая родная ўлада прышла, дык я і за справу ўзяўся. Бораны і плугі з поля пачаў звоец, канюшлю рамантаваць. Усюды хочацца паспець. Ды каб добра, пагасіц дарску зрабіць.

Нядоўна ў нас сход быў. Многа мужчын і жанчын сабралася. Размовы былі адны — чым лепш дзяржаве дапамагчы. Аб гэтым і я думаў. Сына майго пемцы заблі. Чым дапамагчы Чырвонай Арміі, каб хутчэй бандытаў асіліц? Хоць я і пагарэл, але мне ўдалося ў свой час захаваць хлеб ад немцаў. Хлеб у мяне яшчэ ёсьць. Я і рашыў: сваёй роднай уладзе хлебам дапамагу. Ад усяго сэрца 9 пудоў замісаў.

Зярно для дзяржавы саме буйнейшае выбраў, ды пра ветры ѹ яго. 22 студзеня разам з другімі — Параскаў Гераковай, Аньютай Саўкінай, Марыяй Анціпенка — у Гомель свой хлеб павёз. А там другія ўжо ехалі. Абоз наш вялікі стаў, 700 падвод было.

А ў далейшым мы яшчэ больш будзем дапамагаць нашай дзяржаве і нашай арміі.

Іван Карпоўскі,
калгаснік сельгасарцелі імені Шмідта,
Бабіцкага сельсавета.

Дабро не трапіла ў руکі немца

Я ўжо не малады — мne 55 год. А вось прышлі насы, і адразу памаладзеў. І сіл прыбавілася ў мяне, і жыцць хочацца. А пры немцах і жыць не хачелася.

Не хочацца пават і успамінаць пра гэту поскудзь. Іншы раз мне здаецца, што гэта быў страшны сон — хай яму не будзе звароту!

Зараз зноў узыўшlo сонечка. Ніколі не забуду той дзень, калі прышлі насы. Убачыў гэта я іх, родненкіх, і радас-

на забілася мае сэрца. Прышлі, нарэшце, дачакаміся мы вас! I ўсе яны тяжкі родныя, дарагія, кожны сынам здаецца.

Адразу-ж з прыходам наших і аднаўлением совецкай улады пачалося ў нас калгаснае жыццё. Засыпалі мы па насенне ўжо калі 10 тон зернавых, збіраем інвентар і хутка будзем працоўную дысцыпліну.

Сабраліся мы на свой калгасны сход, каб пасля двухгадовага перапынку зноў пагасіц дарску абмеркаваць розныя там пытанні. Першае пытанне — як леней да сяўбы падрыхтавацца. А далей — аб продажу хлеба дзяржаве. Як-же, думаю, не дапамагчы сваёй дзяржаве? Гэта-ж наш абавязак. Добра, што хлеб схаваў ад німецкіх ірадаў, вось і знаходзіўся — прадам сваёй дзяржаве. Рашыў і прадаў 64 кілограмы. Так зрабіў кожны калгаснік.

Павезлі, здалі мы дзяржаве 420 пудоў хлеба і такая радасць нас ахапіла: дабро не трапіла немцу праклятому, а пайшло на карысць нашай-же Радзімы, нашай Чырвонай Арміі.

Е. Чэванькоў,
калгаснік сельгасарцелі „Рухавік рэвалюцыі“

Жыхары вёскі Жураўлі, Чэрвячынскага раёна, Магілёўскай області, вяртаюцца ў родную вёску з лесу, дзе яны хаваліся ад німецкіх бандытаў.

Фото І. Дыніна.

